

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

V.O.F. Hoeve Stein
[Redacted]

**Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland**

Mandmaat 3
Assen
Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42

Onze referentie
KG/204672095

Bijlagen
1

KvK-nummer
62842579

Relatienummer
204672095

Datum 17 augustus 2018

Betreft Beslissing Melding bijzondere omstandigheden – fosfaatrechten en IDL

Geachte heer/mevrouw,

Op 31 maart 2018 heb ik uw Melding bijzondere omstandigheden en uw beroep op individuele disproportionele last (hierna: IDL) ontvangen. U wilt het aantal fosfaatrechten ophogen, daarnaast verzoekt u om ontheffing van het fosfaatrechtenstelsel. Ik heb uw melding en verzoek beoordeeld. In deze brief leest u mijn beslissing.

Beslissing Melding bijzondere omstandigheid

Ik wijs uw melding af. U voldoet niet aan de voorwaarden voor het ophogen van het aantal fosfaatrechten.

In uw melding doet u een beroep op de bijzondere omstandigheid Natuur en infrastructuur (artikel 72a Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet).

Bij de beoordeling van een bijzondere omstandigheid wordt de situatie op de peildatum 2 juli 2015 vergeleken met de situatie vlak voor het intreden van de bijzondere omstandigheid. Uit uw melding en uit onze administratie blijkt niet dat betreffende omstandigheid een lager aantal fosfaatrechten heeft veroorzaakt.

Uit de toelichting op uw melding blijkt dat u een uitbreiding van uw bedrijf wil realiseren. De regeling bijzondere omstandigheden ziet echter niet op een beoogde uitbreiding van de productiecapaciteit na 2 juli 2015.

In het kader van de Regeling fosfaatreductieplan 2017 (hierna: de Regeling) is u algehele ontheffing verleend van de verplichting tot het betalen van geldsommen in het kader van de Regeling. Deze volledige ontheffing van de Regeling betekent niet dat u een bijzondere positie krijgt binnen het fosfaatrechtenstelsel. Het fosfaatrechtenstelsel en de Regeling zijn namelijk twee te onderscheiden instrumenten.

Beslissing IDL

Achtergrond

De afgelopen jaren is Nederland geconfronteerd met een te hoge fosfaatproductie door de Nederlandse agrarische sector. In 2015 en 2016 is het nationale fosfaatproductieplafond overschreden. Als gevolg van de hoge fosfaatproductie heeft het kabinet maatregelen genomen om te zorgen dat de fosfaatproductie weer onder het geldende fosfaatproductieplafond werd gebracht. Deze maatregelen waren nodig om de derogatie in 2017 te behouden, maar ook om na 2017 een nieuwe derogatie te kunnen verkrijgen. Deze derogatie is van groot economisch belang voor de Nederlandse agrarische sector. In diverse onderdelen van de sector zijn ingrijpende maar noodzakelijke maatregelen genomen om de derogatie te kunnen behouden.

Voorts zijn in het Zesde Actieprogramma Nitraatrichtlijn (2018-2021) de sectorale plafonds voor fosfaat- en stikstofproductie opgenomen. Zo ook de plafonds voor de melkveehouderij. Deze plafonds zullen ook worden opgenomen in de Meststoffenwet (hierna: Msw) en zijn van groot belang voor het bereiken van de doelen van de Nitraatrichtlijn. Het overschrijden van deze plafonds dient te allen tijde te worden voorkomen. Het fosfaatrechtenstelsel dient ertoe vanaf 1 januari 2018 te zorgen dat de fosfaatproductie van de melkveehouderij in Nederland onder het sectorale fosfaatproductieplafond blijft.

Binnen het fosfaatrechtenstelsel is op basis van het advies van de Commissie Kalden een aantal categorieën knelgevallen geformuleerd waarvoor een speciale voorziening is getroffen. Daarnaast is voor het fosfaatrechtenstelsel voorzien in een specifiek artikel (38a Msw), dat ontheffingen koppelt aan het bevorderen van grondgebondenheid en het stimuleren van jonge landbouwers onder bij ministeriële regeling te stellen voorwaarden.

Gelet op deze uitzonderingen waarin het fosfaatrechtenstelsel al voorziet en gegeven het feit dat het gebruik maken van mijn ontheffingsbevoegdheid ten algemene afbreuk doet aan hetgeen door de Msw wordt beoogd, ga ik zeer terughoudend om met de algemene bevoegdheid die artikel 38 van de Msw mij biedt om ontheffing te verlenen van het bij of krachtens de wet bepaalde. Niet voor niets is immers in die bepalingen voorzien.

Artikel 1, Eerste Protocol, EVRM

U geeft aan dat indien ik niet mee ga in uw verzoek om in aanmerking te komen voor de knelgevallenregeling er sprake is van een inbreuk op artikel 1 EP EVRM omdat u uw bedrijf niet op een rendabele wijze kunt voortzetten.

In uw geval ben ik van mening dat uw financiële belang niet opweegt tegen het algemene belang om de productie van dierlijke meststoffen te beheersen. U heeft bewust deze keuze gemaakt en daarmee het risico genomen om te investeren en om te schakelen zonder zekerheid over de uitwerking van in voorbereiding zijnde overheidsmaatregelen voor uw bedrijf. Ik licht dat hieronder toe.

Artikel 1, Eerste Protocol, EVRM biedt bescherming tegen inmenging van het eigendomsrecht, zoals bij het stelsel van fosfaatrechten. Van inmenging is sprake bij zowel ontneming als regulering van eigendom.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
17 augustus 2018

Onze referentie
KG/204672095

Van ontneming van eigendom is sprake als de eigenaar door de maatregel van de overheid zijn eigendom verliest of deze hierdoor waardeloos wordt. Het stelsel van fosfaatrechten betreft derhalve geen ontneming van eigendom maar is een reguleringsmaatregel.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
17 augustus 2018

Onze referentie
KG/204672095

De Staat mag ter borging van het algemeen belang (het gebruik van) eigendom reguleren en aan beperkingen onderwerpen als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. De maatregel die de overheid treft, moet voldoen aan de legaliteitstoets, de legitimiteitstoets en de evenredigheidstoets. Dit brengt met zich mee dat de maatregel een legitiem doel moet dienen in het algemeen belang en dat er een redelijk evenwicht is tussen de eisen van het algemeen belang van de samenleving enerzijds en de bescherming van het ongestoord genot op eigendom van het individu anderzijds (fair balance). Aan het vereiste van een fair balance is niet voldaan, indien er sprake is van een individuele en disproportionele last voor de betrokken persoon. Daarbij dienen alle omstandigheden van het individuele geval in ogenschouw te worden genomen.

Op 31 oktober 2017 heeft het gerechtshof Den Haag uitspraak gedaan in het hoger beroep dat door de Staat is ingesteld tegen de vonnissen van de voorzieningenrechter Den Haag van 4 mei 2017 (www.rechtspraak.nl, ECLI:NL:GHDHA:2017:3067) met betrekking tot de Regeling fosfaatreductieplan 2017.

In deze uitspraak heeft het gerechtshof bepaald dat de inmenging in het eigendomsrecht van melkveehouders in overeenstemming is met voornoemde vereisten van artikel 1 EP EVRM. De Regeling fosfaatreductieplan 2017 en het stelsel van fosfaatrechten liggen in elkaars verlengde en streven hetzelfde doel na. Ik ben van oordeel dat ook het stelsel van fosfaatrechten, met de daarin opgenomen knelgevallenvoorziening, in overeenstemming is met de vereisten van artikel 1 EP EVRM.

Daarnaast kan het zo zijn dat, hoewel sprake is van een fair balance op regelgevingsniveau, het stelsel onder omstandigheden op een individuele melkveehouder een onevenredige zware last legt, waardoor alsnog in dat individuele geval de fair balance kan ontbreken. Deze toets heb ik in uw geval uitgevoerd voor het stelsel van fosfaatrechten. Met betrekking tot de fair balance op individueel niveau merk ik het volgende op.

Individuele disproportionele last

Voor de vraag of sprake is van een individuele disproportionele last voor een melkveehouder dient gekeken te worden of de melkveehouder wordt geconfronteerd met feiten en omstandigheden die niet voor alle melkveehouders gelden en die meebrengen dat hij in bijzondere mate wordt getroffen door het stelsel van fosfaatrechten. Hiervan is pas sprake indien een melkveehouder wordt geconfronteerd met een zeer nijpende situatie in vergelijking met andere melkveehouders als gevolg van de toegekende fosfaatrechten en er tevens bijzondere omstandigheden zijn die meebrengen dat hij onevenredig wordt getroffen. Ik heb beoordeeld wat u heeft aangevoerd.

U geeft aan dat u thans onvoldoende fosfaatrechten heeft om het bedrijf duurzaam en bedrijfseconomisch te kunnen voeren.

Bijlage**Relevante wet- en regelgeving: waar staat het in de wet?**

- artikel 21 b en 23 van de Meststoffenwet
- artikel 72 en artikel 72a van de Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet
- artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht

Zie voor meer informatie mijn.rvo.nl. Kies voor 'Mest'. De volledige wettekst vindt u op <http://wetten.overheid.nl>.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
17 augustus 2018

Onze referentie
KG/204672095